

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a1

Tema: Vikingarnas religion och mytologi

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Den nordiska mytologins och vikingarnas religiösa föreställningar, praktiker och dess betydelse för deras samhällsstruktur och kulturella identitet.	Eleven redogör översiktligt för vikingarnas religiösa och kulturella traditioner. Eleven gör enkla analyser av källor från vikingatid och kan identifiera gods och myter samt diskutera deras betydelse i vikingasamhället.

[Gy11, Historia 1a1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till vikingatiden (10 min)

- Presentera en övergripande bild av vikingarnas livsstil och samhällsstruktur.
- Diskutera hur religion och mytologi var centrala för deras kultur.
- Introducera nyckelbegrepp såsom Asgård, Midgård, och de olika gudarna.
- Förklara vikten av källor och hur vi vet vad vi vet om vikingarna.

2. Djupdykning i mytologi (15 min)

- Gå igenom de centrala figurerna i den nordiska mytologin.
- Diskutera berättelserna om Oden, Tor, Freja och deras betydelse.
- Analysera olika myter och deras roll i samhället.
- Visa korta klipp eller bilder för att illustrera mytologiska berättelser.

3. Källanalys (15 min)

- Dela ut olika källor såsom textutdrag från Edda och runstenar.
- Låt eleverna arbeta i grupper för att analysera vad källorna säger om vikingarnas tro.
- Diskutera skillnader mellan mytologi och historiska fakta.
- Presentera gruppernas slutsatser för klassen.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta dagens lektion och lyft fram viktiga lärdomar.
- Fråga eleverna om vad de lärt sig och vilka myter som intresserar dem mest.
- Diskutera hur vår förståelse för mytologi kan påverka vår syn på dagens samhälle.
- Ge utrymme för frågor och diskussion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Vikingatidens tidsperiod:** Förstå vikingatidens tidsramar och vad som kännetecknar denna period i svensk historia.
- **Religiösa ceremonier:** Kunskap om hur ceremonier och traditioner gick till, inkluderande blot och offer.
- **Gudarnas roll:** Förståelse för guden Oden som den visaste och Tors som beskyddare av människorna.
- **Myters funktion:** Diskutera hur myter och berättelser formade vardagen för vikingarna.
- **Historisk och nutida proveniens:** Förstå vikten av att utvärdera källor ur ett historiskt perspektiv.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Asgård	Hem för gudarna i nordisk mytologi.	Från fornnordiska "Ásgarðr".
Blot	En religiös ceremoni som ofta involverade offer.	Oklart ursprung, troligen gammalsvenskt.
Yggdrasil	Livets och världens träd i den nordiska mytologin.	Från fornnordiska "Yggdrasill" vilket betyder 'Yggs häst'.
Runor	Skandinaviska tecken som användes i skriftspråk under vikingatiden.	Från germanska språk.

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar myter och religion vår förståelse av det förflutna och hur vi lever idag?
- B. Vilka likheter och skillnader kan vi se mellan nordisk mytologi och religioner idag?
- C. Hur kan vi se spår av vikingarnas religion i dagens svenska

samhälle?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper där varje grupp får i uppgift att skapa en egen myt baserad på de teman och karaktärer de lärt sig om under lektionen. Grupperna får sedan presentera sina myter för klassen, och diskussioner följer kring de olika teman och moraliska lärdomar som kan dras från dem. Detta syftar till att återknyta till den roll myten spelar i våra liv.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad är Asgård?	Hem för gudarna i nordisk mytologi.
2. Vad är ett blot?	En religiös ceremoni som involverar offer.
3. Nämn en viktig gud i den nordiska mytologin.	Oden, Tor, Freja, etc.
4. Vad heter livsträdet i nordisk mytologi?	Yggdrasil.
5. När pågick vikingatiden?	Omkring 793-1066 e.Kr.
6. Vad användes runor till?	Forntida skriftspråk i Skandinavien.
7. Vilken funktion hade myter i vikingasamhället?	De förklarade naturfenomen och sociala normer.
8. Hur kan vi se spår av vikingarnas religion idag?	I namn, traditioner, och kulturella inslag.

Hemuppgift

Exempel på hemuppgift kan vara att skriva en kort uppsats som beskriver en specifik myt i detalj, inklusive dess betydelse och relevans för vikingasamhället. Uppgiften ska vara på 2-3 sidor A4 med fokus på både narrativ och analys.

Citat

“Förr såg man bara gudarna, idag ser vi människor.” – Historiker Jonsson (2021). Detta citat belyser hur förståelse för religion och mytologi har skiftat från en fokus på det gudomliga till det mänskliga, vilket knyter an till vår analys av vikingarnas religion och deras påverkan på individen.

Tags: [Lektion](#)